

מעבר לפינה - פרק שלא פורסם

אצל שונית בסלון הבית

ישבנו בסלון של שונית כל המשפחה. כלומר, כל המשפחה של שונית. אבא שלה קרא עיתון (בעיניים די סגורות), שני אחיה שיחקו משחק קלפים על הרצפה בקולניות רבה, אחותה הגדולה החליטה שכאן, על השטיח הכי קל לה להתרכז בלימודי התיאוריה שהיא לומדת עכשיו, כי 'בחדר נסתם לי המוח מהשקט', ואנחנו ישבנו לפטפט על כריות גדולות של הספה שהורדנו לרצפה. השיחה בינינו התנהלה בשקט (כי אבא שלה נרדם עם העיתון), כשמדי פעם אחד מהיושבים סביב מתערב בדברים שלנו. כשדיברנו על המורה להתעמלות החדשה שתהיה לנו בשנה הבאה, אחיה טל אמר שסתם הורסים את הספורט כשעושים ממנו מקצוע עם ציונים, כשדברנו על הטיול השנתי השווה שיש לאילת בכיתה ז', אחותה נתנה לנו עצות מתחום ההווי והבידור בטיולים, וכשדברנו על 'משימת השמות' שהמורה נתנה וקיטרתי שאין לי מה לכתוב בפנקס, אבא של שונית אמר תוך כדי נמנום: "גם לי כמעט קראו רעות".

אבא רעות

"בחיים לא שמעתי בן שקוראים לו רעות" אמרה שונית לאביה. "דווקא בכיתה של דניאל יש בנות שיש להן שמות של בנים" אמר טל וצבט את אחיו הצעיר, דניאל. "ידעתי שזה יגיע" לחשה לי שונית באוזן. "עוד מעט ילכו כאן מכות". "זה שדניאלה מתעקשת שיקראו לה דניאל זו לא אשמתי" התגונן דניאל וכבר התחיל לרדוף אחרי טל בחדר, מתנגש בכולנו תוך כדי ריצה, מעוצבן שכולם צוחקים. "נו, אבא" חזרה שונית לעניינינו, "אולי תקום כבר ותסביר לנו על מה אתה מדבר" ואבא שלה ענה בעיניים עצומות: "מוכרחים לקום בשביל זה? אני יכול להסביר גם תוך כדי שינה", וטל אמר תוך כדי ניסיונות התחמקות מאחיו: "איזה מזל שלא קראו לך כך, אבא. איזה פדיחות אבא רעות", ואבא של שונית פתח סוף סוף עיניים ואמר: "אם היו קוראים לי כך, אז לא הייתי אבא רעות, הייתי אמא רעות".

סבא מהפלמ"ח

"אמא שלי היתה בהריון בזמן מלחמת השחרור" אבא של שונית התחיל להסביר, "כך שחוץ מהדאגה לבעלה שהיה מגויס ולא שמעה ממנו דבר, היה לה עכשיו משהו נוסף לדאוג עבורו" ואחותה של שונית הוסיפה: "נו טוב, סבתא לא צריכה יותר מדי תירוצים כדי לדאוג. חבל לוותר על התענוג!" ושונית לחשה לי באוזן שסבתא שלהם נורא אוהבת לדאוג. אבא של שונית המשיך: "אבא שלי היה כל הזמן ב'רזרבה' ויכול היה להיות הרבה בבית, אבל דווקא כשאמי הייתה בהריון, קראו להם לפעולה". (שונית לחשה לי שתיכף היא תסביר לי מה זה 'רזרבה') "בטח יחד עם צביקה א' צביקה ב' וצביקה ג'" אמרה בהקנטה שולה, אמה של שונית מהחדר השני. והאב ענה לה ברצינות: "לא, בפעולה הזאת היו רק שני צביקה. השלישי בדיוק נסע לטרון". "אבא, רגע, אני צריכה להסביר לחברה שלי מה אתה אומר" ואז פנתה אלי: "סבא שלך לא היה בפלמ"ח, נכון?" וכשאמרתי לה שהיא צודקת, אמר דניאל: "יו, איזה מסכנה, אז את בטח לא יודעת להכין קרטושק'ס כמו שצריך". שונית התנדבה ל'תרגם' עבורי: "רזרבה אלו אנשי הפלמ"ח שהוכשרו ללחימה והתאמנו מדי פעם, אבל לא היו חיילים קבועים. הם עבדו כרגיל עד שקראו להם למבצעים מיוחדים",

"אל תשכחי שעוד לא הייתה אז מדינה" הוסיף אביה. "זה לא כמו היום, שיש מדינה ויש צבא".

"וצביקה א' צביקה ב' וצביקה ג', זה פשוט דרך להבדיל בין שלושה אנשים בעלי אותו שם. צביקה היה אז שם נפוץ במיוחד" המשיכה שונית, ואחיה הצטרף להסבר: "וקרטושק'ס, זה פשוט תפוחי אדמה שרופים טוב במדורה, וסבא שלי למד בפלמ"ח לעשות מדורות מעולות ולבשל עליהם כל מיני דברים. אבל אותי הוא לימד רק לצלות תפוחי אדמה" הוסיף בנימה מאוכזבת משהו.

"אז תבקש שילמד אותך לצלות גם דברים אחרים" אמרתי. אני חשבתי שהוא מתכוון לבצלים או למרשמלו, אבל שונית אמרה לי אחר כך שהוא התכוון לתרנגולות צליות, כמו בפלמ"ח באמת....

"עזבי", ענה לי דניאל. "היום סבא בבית אבות ואין לו כוח ללמד אותי שטויות כאלה",

"אבל יש לו כוח לדברים אחרים" נחלצה האם להגנתו.

"כן, לספר סיפורי גבורה על הפלמ"ח הזה שלו" אמר טל.

"אל תזלזל כל כך ב'פלמ"ח הזה שלו" אמר אבא. "'הפלמ"ח הזה שלו' איפשר לנו להקים

מדינה, ולחיות ללא פחד, ולהגן עלינו..."

"טוב, טוב, אבא. רק אל תתחיל גם אתה עכשיו עם סיפורי ההיסטוריה האלה, טוב? חכה עוד שנתיים, כשאצטרך לעשות עבודת שורשים בבית הספר, ואז תוכלו שניכם לספר לי ה-כל.

אתה חושב שתוכל להתאפק עד אז?"

ראיתי שאמא של שונית לא אהבה את הסגנון, והתלבטה אם להגיב, ושונית אמרה לי שהוא סתם 'טיפש וילדותי'. הסיפורים של סבא שלה דווקא מאד מעניינים.

דוקשי ופסיק

"אבא שלי ודודו היו חברים טובים והשתתפו יחד בהרבה מבצעים. גם למבצע האחרון שלהם הם יצאו ביחד" אבא של שונית התחיל לספר, ובאופן פלא כולם השתתקו והקשיבו, ואפילו טל שאין לו סבלנות לסיפורי הגבורה של סבא שלו, התיישב להקשיב.

אבא של שונית סיפר באריכות על הידידות העמוקה ביניהם. "כולם ידעו שאיפה שדוקשי נמצא, שם תמיד אפשר יהיה למצוא גם את פסיק".

שונית המשיכה בתפקיד ה'מתרגם': "בפלמ"ח היו ללוחמים כל מיני כינויים מצחיקים. 'דוקשי' היה הכינוי של סבא שלי, בגלל שהיה גבוה ורזה כמו דוק. יש חברים שעד היום קוראים לו כך", וטל העיר: "אפילו שהיום הוא כבר לא רזה ולא גבוה", ושונית המשיכה: "ופסיק - היה שמו של דודו, בגלל שהיה נמוך יחסית".

"אם טל, למשל, היה בפלמ"ח" התנדב דניאל לתת לי עוד דוגמא, "היו קוראים לו 'ראש

בִּלְטָה'..." וטל לא נשאר חייב: "ולך לא היו מוצאים בכלל שם מתאים, מרוב, מרוב..."

ובמקום לסיים את המשפט במילים, סיים עם הידיים.

בלי להתרגש מהמכות שלהם אבא של שונית המשיך לספר:

"כולם ידעו שאם צריך מתנדב אחד, לעולם הם לא ירימו יד. אבל אם צריך למבצע כלשהו שני מתנדבים – הם יהיו הראשונים להתנדב לכל משימה, גם המסוכנת והקשה ביותר".

אבא של שונית תיאר כמה מבצעים מיוחדים שהם עשו יחד, ואיך שניהם השלימו אחד את השני, כי אחד היה כזה דייקן ומסודר ('זה בטח לא אבא שלך' אמרה לו האם בשקט) והשני בלגניסט ומפוזר, אבל מלא רעיונות והמצאות ופטנטים איך לבצע דברים כמעט בלתי אפשריים.

"כמעט כל מבצע שיצאו אליו הצליח" אמר האב, "חוץ מהמבצע האחרון".

אבא של שונית השתמש כבר כמה פעמים בביטוי 'המבצע האחרון' וזה נשמע לא טוב.

המבצע האחרון

"ואז, כשדודו נפצע בקרב האחרון, אבא שלי לא הסכים להשאיר אותו עם כל הפצועים והתעקש לסחוב אותו מיד לאוהל שנקרא 'בית חולים'. בקושי היו שם מיטות, ורופא אחד ניסה לעזור לפצועים רבים, אבל אבי קיווה שיעזרו לו שם. דודו התחנן שיעזוב אותו, שיחזור

להלחם, שימשיך במשימה, אבל אבא שלי אמר שיש עוד מספיק חיילים להמשיך במשימה, אבל לו יש רק דודו אחד, והוא לא יכול להרשות לעצמו לאבד אותו".
"אבל הוא כן איבד אותו, לא?" שאלה שונית.
"כן" ענה האב בצער. עיניו סגורות למחצה, מהורהרות. "הוא לא הצליח להציל את החבר הכי טוב שלו, והוא לא סולח לעצמו על זה עד היום".
השתררה דממה. כולם הסתכלו עליו, עד שהתנער ממחשבותיו והמשיך:
"הוא חזר הביתה ואמר לאשתו שאין לו בשביל מה לחיות, ואז היא אמרה שדווקא יש לו בשביל מה. כי בבטנה גדל אולי דודו חדש".
"בגלל זה קוראים לך דודו?" שאלה אחותה של שונית בפליאה.
"מה לא ידעת? בוקר טוב אליהו!" ענה לה דניאל.
"אבל אליהו זה שם רק של בנים" צייץ טל, "אני לא מכיר בת אליהו, למרות שאני דווקא כן מכיר בת שקוראים לה למשל...". אבל הפעם טל לא הצליח לברוח בזמן. דניאל התנפל עליו עוד לפני שגמר את המשפט. ממילא כולנו ידענו מה הוא רוצה לומר.
ואבא הרצין:
"וכך הם החליטו עוד באותו ערב, שאם יוולד להם בן יקראו לו דודו, לזכרו של פסיק, ואם תיוולד בת...".
"יקראו לה רעות, על שם החברות המיוחדת שהייתה ביניהם?" אמרה-שאלה שונית.

ביקור אצל סבא דוקשי

"רוצה ללכת לבקר את סבא שלי?" הציעה שונית. "הוא יוכל לספר לך הרבה דברים מעניינים על הפלמ"ח ועל מה זה להיות חברים באמת, ועל 'שיר הרעות' שהוא כל כך אוהב וחושב שנכתב במיוחד עליו ועל דודו...".
"ואם תרצי, הוא גם ילמד אותך לצלות קרטושקס מעולה" הוסיף דניאל. "הוא ממש טוב בזה!"
רעיון טוב.
רעיון טוב לכתוב בפנקס שלי על הפלמ"ח.
אין לי סיפור מיוחד על שמי, ואין לי משהו אחר לכתוב על רעות. אז אולי אכתוב על סבא של שונית. מה יש, המורה אמרה שאפשר לכתוב על דברים שקשורים לשם, גם אם ההורים לא התכוונו לזה כשנתנו אותו. אז הנה זה רעיון טוב.

תפנית חדה

חשבתי שאכתוב בפנקס על סבא של שונית ועל אביה,
חשבתי שאכתוב על הפלמ"ח וסיפורי הגבורה,
חשבתי שאכתוב על החברות האמיצה בין הלוחמים שהייתה הנשק הסודי של הפלמ"ח, 'כי רעות שכזאת לעולם, לא תתן את לבנו לשכוח'.
אבל העניינים התגלגלו אחרת לגמרי ממה שציפיתי.

בעד ונגד הוספת הפרק לספר

בעד

לגרום לקורא לחשוב שהשם 'רעות' הוא בגלל 'שיר הרעות' המפורסם, שיחשבו שהעלילה תתפתח לכיוון סיפורי פלמ"ח, ולעשות תפנית מפתיעה.
חוץ מזה – המשפחה של שונית נחמדה, ומעניין לשמוע עליהם... (בינתיים, עד שיצא הספר עליה).

נגד

לא כולם מכירים את 'שיר הרעות', ולא בהכרח זה יזכיר לקוראים הצעירים את הפלמ"ח, ואז המאמץ מיותר.

הקטע יוצא מנותק ולא שייך. גם כך יש בסיפור הרבה סיפורי-משנה והרבה גיבורים, לא צריך להוסיף עוד משפחה שלמה לא שייכת. נחכה לספר של שונית עצמה.